

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku K. T. W. i H. M.
przy uczestnictwie J. G., S. G., M. J. G., J. N., K. Z. N., M. N., J. S. Z., W. A. Z., M.
B., B. A., A. B., F. G., I. G., Z. G., M. W. J., U. Z., B. J. M., J. L., M. S., A. J. O., E.
P., S. R., H. S., M. S., A. G. W., B. J., J. M. K., Ł. K., W. M.-J., J. N. i M. H. N.-M.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 14 lutego 2019 r., sygn. akt [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestniczki J.N.
kwoty po 675 (sześćset siedemdziesiąt pięć) zł
tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W celu spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2014 r., I CSK 510/13, nie publ.).

Wnioskodawcy wniesli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), „z uwagi na zasadę *ma la fides superveniens non nocet*”. Zdaniem wnioskodawców zaskarżone orzeczenie pozostaje również w sprzeczności z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 04.12.2009 r. sygn. akt III CSK-79/09.” Powyższej tezy, mającej świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skarżący szerzej nie uzasadnili.

Trzeba podkreślić, że ustalenia faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego orzeczenia nie mogą być podważane w ramach zarzutów skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym pozostaje nimi związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z motywów zaskarżonego postanowienia wynika, że wnioskodawcy nie byli posiadaczami samoistnymi nieruchomości, której dotyczy ich wniosek o stwierdzenie zasiedzenia w okresie, w ciągu którego miał na ich korzyść biec termin zasiedzenia. Nie sposób zatem rozważać, czy ich władanie nieruchomością było wykonywane w dobrej wierze, i czy następnie mieli tę dobrą wiarę utracić.

Wnioskodawcy stwierdzili też, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) „dotyczące ustalenia dobrej wiary posiadacza samoistnego na podstawie jego wiedzy o rzeczywistym stanie prawnym

nieruchomości w sytuacji, gdy od śmierci W.N. w sprawie brak jest jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, iż po stronie wnioskodawców nie było woli władania nieruchomością jak właściciele oraz że ich posiadanie miało nadal charakter posiadania zależnego”.

Zdaniem wnioskodawców „istotnym zagadnieniem prawnym jest też problem nowy i dotychczas niewyjaśniony przez Sądy obu instancji, iż przedmiotowa nieruchomość od 1939 roku była pustostanem przechodzącym z rąk do rąk i dopiero w ramach administracyjnego porządkowania nieruchomości Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w B. decyzjami administracyjnymi z 1965 roku przydzieliły przedmiotową nieruchomość, ale tylko w zakresie lokalu mieszkalnego wstępnym wnioskodawców jako lokal zastępczy. Nie wiadomym więc czy ingerencja administracyjna Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w B. w tzw. pustostan bądź cudze prawo własności posiadało umocowanie prawne i czy taka ingerencja ograniczała prawa właścicielskie poprzednich właścicieli i w jakim zakresie oraz czy wstępni wnioskodawców mogli samoistnie i bez żadnej ingerencji innych podmiotów rozporządzać poza lokalem nieruchomością gruntową, o której w ogóle nie ma mowy w decyzji o przydziale. Zgłaszane wątpliwości są o tyle istotne, że udzielenie na nie odpowiedzi w zakresie władztwa, jak i faktu posiadania odrębnie lokalu jako zamiennego oraz faktu samoistnego posiadania nieruchomości gruntowej może mieć wpływ na sposób rozstrzygnięcia niniejszego wniosku o zasiedzenie”. Na tych stwierdzeniach wnioskodawcy wyczerpali wywód.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa.

Pytania przedstawione przez wnioskodawców nie mają cech określonych wyżej. Zostały sformułowane kazuistycznie, a w celu udzielenia na nie odpowiedzi

wystarczy ocenić ustalone okoliczności faktyczne w świetle przepisów kodeksu cywilnego o posiadaniu samoistnym i przesłankach zasiedzenia, stosownie do ich wykładni wypracowanej w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W orzecznictwie i doktrynie nigdy nie było wątpliwości co do tego, że tzw. przydziały lokali wydawane po II wojnie światowej przez organy kwaterunkowe w celu rozwiązania problemów mieszkaniowych osób niemogących samodzielnie zaspokoić tego rodzaju potrzeb kreowały – jako akty administracyjne – stosunki najmu w relacji między wynajmującym właścicielem nieruchomości a uzyskującym przydział najemcą. Stosunek najmu, także nawiązany przymusowo, w związku z wydaniem aktem administracyjnym, ma charakter obligacyjny, a wykonywanie składających się nań uprawnień i obowiązków przez najemcę oczywiście nie może być rozpatrywane w kategoriach manifestacji samoistnego posiadania nieruchomości. O tym, że właściciele nieruchomości, w której zakwaterowano poprzedników prawnych wnioskodawców istnieli i byli możliwi do ustalenia świadczy choćby to, iż w niniejszym postępowaniu wzięli oni udział.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 i art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 5 pkt 1 w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.